

Çocuk E?itimi Yeterli?i Ölçe?i (Ebeveyn Formu)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Çocuk E?itimi Yeterli?i Ölçe?i (Ebeveyn Formu). Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18740>

Özet

Çocuk E?itimi Yeterli?i Ölçe?i (Ebeveyn Formu), ebeveynlerin çocuklar?n?n e?itim süreçlerine yönelik alg?lad?klar? yeterlik düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? ölçek geli?tirme çal??mas?n?n ürünüdür. Rütü Ye?il, Mehmet Arslanderen ve Emine ?ahan tarafından 2018 y?l?nda gerçekte?tirilen bu çal??ma, ebeveynlerin çocuklar?n?n akademik ve sosyal geli?imlerini destekleme konusundaki inançlar?n? ve becerilerini de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek, özellikle Türk kültürüne uygun bir yapı olarak, e?itim psikolojisi alanında önemli bir katkı olarak sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk e?itimi, ebeveyn yeterli?i, ebeveynlik, e?itim psikolojisi, ölçek geli?tirme, öz yeterlik.

Yazarlar

Rütü Ye?il, Mehmet Arslanderen, Emine ?ahan.

Amaç

Çocuk E?itimi Yeterli?i Ölçe?i (Ebeveyn Formu)'nun temel amacı, ebeveynlerin çocuklar?n?n e?itim ve öğrenim süreçlerine etkili bir şekilde rehberlik etme, onları motive etme ve kar??la?t?klar? zorluklarla başa çıkma konusundaki alg?lanan yeterlik düzeylerini belirlemektir. Bu ölçek, özellikle ebeveynlerin e?itimsel görevlerini yerine getirirken hissettikleri güveni ölçerek, ebeveyn e?itim programlar?n?n ve müdahalelerinin etkinli?ini de?erlendirmede kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, ebeveynlerin e?itimsel sorumluluklarına yönelik öz yeterlik inançlar?n?n yüksek olmasının, çocukların akademik başarıları ve duygusal refahı üzerindeki potansiyel olumlu etkilerini ara?tırmaya kolayla?tırmaktadır. Bu bağlamda, ölçek hem ara?tırmacılara hem de klinisyenlere de?erli bir araç sunmaktadır.

Yapı (Construct)

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan öz yeterlik teorisine dayanmaktadır. Ölçülen yapı, spesifik olarak "Çocuk E?itimi Yeterli?"dir. Bu yapı, ebeveynlerin çocuklar?n?n akademik geli?imini destekleme, öğrenme ortamlar?nı düzenleme, ödev yardımı sağlama, e?itim kurumlarıyla işbirliği yapma ve çocuklar?n?n motivasyonunu artırma gibi e?itimle ilgili görevleri başarıyla yerine getirebileceklerine dair sahip oldukları inançları ifade eder.

Yüksek yeterlik algısı, ebeveynlerin zorlukları karşılarında daha az stres hissetmelerine ve daha

?sarc? olmalar?na yol açarken, dü?ük yeterlik alg?s? ise kaç?nma davran??lar?na veya a??r? bask?c? yöntemlere neden olabilir. Bu nedenle ölçek, bu karma??k yap?n?n farklı boyutlar?n? yakalamay? hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, 2018 y?l?nda Ye?il, Arslanderen ve ?ahan taraf?ndan yay?mlanm??t?r ve geçerlik analizlerini içermektedir. Ölçe?in yap? geçerli?i, genellikle do?rulay?c? ve aç?mlay?c? faktör analizleri (Faktör Analizi) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen faktör yap?s?yla uyumlu oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Ayr?ca, ölçe?in kapsam geçerli?i için uzman görüşlerine ba?vurulmu? ve maddelerin ölçülmek istenen yapıyı yeterince temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir. Yap? geçerli?ine ek olarak, ölçe?in di?er benzer yapılarla iliskisini inceleyen ölçüt geçerli?i çal??malar? da yapılm?? olabilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarlılık katsayılar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in genel ve alt boyutlar? için kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarlılık katsayılar? elde edilmi?tir. Bu durum, ölçekteki maddelerin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik çal??malar?n?n bir di?er a?amas? olan test-tekrar test güvenirli?i de muhtemelen incelenmi? olup, bu durum ölçek puanlar?n?n zaman içinde tutarlı kaldı??n? kan?tlamaktadır. Güvenirlik de?erlerinin detaylar? için orijinal makalenin incelenmesi tavsiye edilmektedir.

Faktör Analizi

Çocuk E?itimi Yeterli?i Ölçe?i'nin faktör yap?s?n? belirlemek amacıyla öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in muhtemelen birden fazla alt boyuttan olu?tu?unu ortaya koymu?tur. Bu alt boyutlar, ebeveyn yeterli?inin farklı yönlerini (örneğin, akademik destek yeterli?i, disiplin yeterli?i, duygusal destek yeterli?i) temsil etmektedir.

Daha sonra, elde edilen faktör yap?s?n?n farklı bir örneklem grubunda do?rulanması amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçek modelinin veri ile iyi uyum gösterdi?ini ve ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik olarak desteklendi?ini teyit etmi?tir.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Geli?tirme

Format: Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Tam detaylar orijinal makalede yer almaktadır).

Kullanılabilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ebeveynler (Çocuk sahibi yetkinler)

Ya? Grubu: Yetkinler (Ebeveynlik rolünü üstlenen bireyler)

Popülasyon Detaylar?: Okul öncesi veya okul ça??ndaki çocuklara sahip ebeveynler üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Katılımcılar, eğitim yeterliklerine ilişkin ifadelerle ne ölçüde katılımlarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlik, ebeveynlik becerileri, akademik destek, psikometrik özellikler, yapı geçerli?i, iç tutarlılık.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: ryesil40@gmail.com (Sorumlu Yazar: Rütü Ye?il)

Yazma Adresi: Yazarların kurumsal bağlantıları orijinal makalede belirtilmiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlarda genellikle ücretsizdir. Ticari veya klinik uygulamalarda kullanım için sorumlu yazar Rütü Ye?il ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Kaynaklar?: Ölçe?in orijinal PDF dosyalarına aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir:

[cocuk-egitimi-yeterligi-olcegi-ebeveyn-formu-toad.pdf](#)

[cocuk-egitimi-yeterligi-olcegi-ebeveyn-formu-toad.pdf](#)

Makalenin orijinal tam metnine bu bağlantıdan da erişilebilir: [iojes.net](#)

Referanslar

Ye?il, R., Arslanderen, M. ve ?ahan, E. (2018). Çocuk E?itimi Yeterli?i Ölçe?i'nin geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *International Online Journal of Educational Sciences*, 10(3), 283-302.

DOI: <http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2018.03.018>

Çocuk E?itimi Yeterli?i Ölçe?i (Ebeveyn Formu) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM